

Država in mesto ne najdeta skupnega jezika »Vlada načrtno zavira razvoj mesta«

Ni interesa za celovit dogovor z mestom – Slab spomin ministrov, nekdanjih mestnih svetnikov

LJUBLJANA – »Sedanja vlada ni mestotvorna niti državotvorna, ker ne želi načrtovati skupne vizije z glavnim mestom. Vladni načrt je, kot kaže, da se v Ljubljani do lokalnih volitev ne zgodi nič, če bodo volilni rezultati drugačni, pa se bo 'zgodi' razvoj.« je na včerajšnji tiskovni konferenci dejala ljubljanska županja Danica Simšič. S podžupanom Milošem Pavlico sta priznala, da je tiskovna konferenca namenjena predvsem javnemu pritisku na vlado, da bi vendarle začela pogovore o uresničevanju zakona o glavnem mestu. Županja je vlado kljub temu javno povabila, naj še pred poletjem obiše Ljubljano.

Pred dvema letoma sprejeti zakon predvideva, da župan glavnega mesta in predsednik vlade vsako leto skleneta dogovor o skupnih projektih, ki jih obe strani vključita v proračunske dokumente. Vendar se doslej o njih kljub več pozivom MOL niso niti začeli pogovarjati. Interes posameznih ministrstev po urejanju konkretnih zadev sicer obstaja, celotna vlada pa interesa za celovit dogovor z mestom nima, ugotavljajo na MOL.

»Napoved jesenskega obiska vlade v ljubljanski regiji spet dokazuje konceptualno nerazumevanje. Zakon o glavnem mestu zadeva Ljubljano in ne regijo,« poudarja Pavli-

ca, ki vodi delovno skupino za dogovore z državo. Že pred poldrugim letom so v mestu pripravili seznam 50 projektov skupnega pomena za državo in mesto, med njimi promet, izobraževanje, državne proslave.

»To so stvari, ki so nesporno povezane z Ljubljano kot državnim središčem, toda niti tisti, ki so v vlogi mestnih svetnikov nekoč opozarjali nanje, jih zdaj, ko so na ministrskih položajih, nenadoma ne prepoznajo več,« je rekel podžupan. To velja kar za tri ministre – za šolstvo, zdravstvo ter delo, družino in socialne zadeve.

NEVENKA ŽOLNIR

»To so pavšalni očitki. Za nas je pomembnejše sprotno reševanje konkretnih problemov po resorjih kot pa abstrakten sporazum,« je županje izjave komentiral namestnik vodje vladne delovne skupine za zastopanje interesov državnih organov pri izvrševanju določb zakona o glavnem mestu **Gregor Virant**. Po njegovem mnenju si je mestna oblast take izjave privoščila zato, ker želi svoje neuspehe prevrniti na nekoga drugega, v tem primeru na vlado. »Eden od neuspehov je tudi mestna uprava, ki je ena najslabše organiziranih birokracij, če ne najslabša, v tej državi,« je še dejal Virant.

Odpravljanje nereda na Ljubljani

Ljubljani in Savi se je pridružila še Ižica

Tri leta za ureditev mestnih pristanišč – Bo sto milijonov tolarjev dovolj? – Prepovedano kopanje na plovnem območju

LJUBLJANA – Po letih nereda na Ljubljani je najbrž blizu čas, ko bo mestna oblast le prevzela v roke vzvode za njegovo odpravljanje. Odlok o določitvi plovnega režima je po letih pripravljanja, dogovarjanja in usklajevanja zdaj že pripravljen za odločanje v mestnem svetu. Med novostmi, ki jih dokument prinaša, so: določitev dela Ižice (Išice) za plovno območje in določitev pristanišč ter vstopno-izstopnih mest (upravljavec bo Zavod za turizem), kar je bila dolgo časa ena osrednjih ovir pri pripravi odloka.

Pripravljanje in popraviljanje odloka se je vleкло skoraj pet let. Ena od njegovih novosti je torej tudi uvrstitev Ižice (Išice) v sistem plovnega območja, kar pomeni, da bo dovoljena plovba »za gospodarske, turistične, športne in rekreacijske namene po Savi, Ljubljani, Gruberjevem prekopu in Ižici«. Določeno je tudi, da smejo plovila za prevoz oseb in blaga (turistične ladje) pluti od mostu avtoceste v Črni vasi do zapornice na Ambrozevem trgu in po Gruberjevem prekopu vsak dan od 6. do 24. ure.

Končno so določena tudi vstopno-izstopna mesta na Ljubljani. Kot je predvideno, bodo mestna pristanišča na območju Mesarice, pri gostišču Livada, na Špiči, pri veslaškem centru Savica, ob Trnovskem pristanu nasproti izteka Gradaščice na Gruberjevem nabrežju, pri stopnicah na Gallusovem nabrežju, Novem trgu, na Dvornem trgu, Cankarjevem nabrežju in na Ribjem trgu, pri Gerberjevem stopnišču, Mesarskem mostu, pri brvi pri Rdeči hiši in pri Ambrozevem trgu.

Po dosedanjih ugotovitvah mestna pristanišča ne bodo urejena še

najmanj tri leta. Na oddelku za gospodarske javne službe in promet pravijo, da bo šele letos izdelan lokacijski načrt za mestna pristanišča, prihodnje leto bo nared projektna dokumentacija, kar bo šele pogoj za gradnjo. Po neuradnih ocenah bi bilo treba v proračunu MOL za leto 2007 za urejanje mestnih pristanišč zagotoviti od 40 do 100 milijonov tolarjev.

Precej pripomb so bili pripravljavci odloka deležni zaradi odločne prepovedi kopanja na plovnem območju. K tej prepovedi je pripravil pojasnilo ljubljanski zavod za varstvo okolja. »Monitoring površinskih voda določa spremljanje onesnaževanja površinskih vodotokov, ki ga povzroča ljubljanska deponija komunalnih odpadkov – Bežanov graben, Cornovec, Lju-

bljanica pred izlivom Bežanovega grabna – ter mesta na vodotokih, ki jih ljudje radi uporabljajo za kopanje. To so zlasti Ljubljana pri Špiči, Mali graben pred izlivom v Ljubljano, Gradaščica, Ižica in Sava pri Črnuškem mostu. Rezultati monitoringa kažejo, da so vsi vodotoki, ki jih spremljamo, onesnaženi z odpadno komunalno vodo. Mali graben pa očitno tudi z odpadno tehnološko vodo. Voda v vseh spremljanih vodotokih je bakteriološko onesnažena v tolikšni meri, da vodotoki ne ustrezajo merilom pravilnika o minimalnih higienskih in drugih zahtevah za kopanje,« pojasnjujejo odločitev o prepovedi kopanja na območju plovne sistema na ljubljanskem zavodu za varstvo okolja.

DEJAN VODOVNİK

Uredba o uporabi plovil na motorni pogon na Ljubljani določa, da bodo morala na suho vsa plovila, večja od deset metrov in pri katerih motorjev presega 55 kW. Uresničevanje odloka – obravnava je predvidena na seji, ki bo sklicana predvidoma 24. aprila – bo nadziral skrbnik plovnega območja. Kdo bo to, za zdaj še ni povsem jasno, je pa predvideno, da bo to del oddelka za gospodarske javne službe in promet.

Foto Marej Družnik

TRI LETA ZA PRISTANIŠČA – Na mestni upravi zatrjujejo, da je rok treh let za gradnjo oziroma ureditev mestnih pristanišč realen. Do takrat pa bodo urejeni začasni privezi. Tudi za te bo treba plačevati uporabnino. »Vendar le za tista plovila, ki imajo dovoljenja upravne enote. Vsa druga plovila bi morali inšpektorji skladno z državnimi predpisi odstraniti z Ljubljane,« pojasnjujejo na mestni upravi. Lani je upravna enota izdala dovoljenja za šest plovil.

Rog s posebnim statusom?

LJUBLJANA – »Odločitev predstavnikov občine, da se ne bodo udeležili sestanka, nas ni presenetila kakor strela z jasnega,« je včeraj, ko je bila v Rogu prva skupščina, povedal **Peter Košir**, eden od začasnih uporabnikov tovarniških prostorov. Z občine so jim v ponedeljek sporočili, da se na povabilo tokrat ne bodo odzvali, nameravajo pa se sestati danes, vendar le z izbrano pogajalsko skupino. Kje in kdaj natanko bodo sestankovali, Košir včeraj popoldne še ni vedel, povedal pa je, o čem bodo verjetno govorili. Uporabniki prostorov jim bodo predstavili pravne okvire za izvedbo prenove dela tovarne, da bo ta v skladu z zakonsko predpisanimi tehničnimi pogoji. Prav tako jim bodo oddali program delovanja. Skupina v Rogu je v zadnjih dneh razmišljala tudi o tem, v katero smer se bodo v prihodnje lahko preusmerila pogajanja in dogovarjanja z občino. Pripravili so več predlogov, njihova uresničitve pa je po njihovem mnenju odvisna od iznajdljivosti mestne uprave. Potrdili naj bi jih na skupščini. Med drugim bi predstavnikom občine predlagali izvedbo postopka, s katerim bi kompleks tovarne Rog razglasili za objekt posebne državne vrednosti. **M. Č.**

Popravek

V vesti z naslovom Rezanje Trstenjakove trte (Delo, 31. marca) sem napačno navedla, da je pri rezanju trte sodelovala folklorna skupina Tineta Rožanca. Sodelovala je akademška folklorna skupina France Marolt SOU v Ljubljani. Do napake je prišlo zaradi napačnega navajanja v vabilu, česar pozneje nisem preverila. Za napako se prizadevam opravičujem. **MAJA HITIJ**, Delo

Fotografiji Benet Tavčar

VEČ STO KUBIČNIH METROV ODPADKOV – Na zemljiščih med trgovskim središčem Rudnik in stavbami Viator Vektorja, je več kupov različnih odpadkov, prevladujejo pa zabojčki za sadje in zelenjavo ter pnevmatike. Za te je država uvedla novo takso, službe, ki bi jih zbirala in predelovala, pa še ni.

Barje se pogreza v smeti

Ob vsaki barjanski cesti je bodisi kup odpadkov bodisi nasip iz gradbenih odpadkov – Barje bodo v soboto čistili lovci

LJUBLJANA – Ljubljansko barje, ki bo nekoč morda le postalo krajinski park, marsikje »krasijo« smetišča. Nevestneži vsepovsod utrjujejo tla z odpadki, zlasti z gradbenimi, na čemer potem nastanejo barake, kupi odpadkov so razporejeni ob vseh poteh, tudi nasproti trgovin na Rudniku, mnogo psov je spuščenih. Članom lovške družine Rakovnik, ki nameravajo 8. aprila počistiti manjši, a še vedno obsežen del Barja pod trgovsko cono Rudnik, zato ne bo zmanjkalo dela.

Smetišča nasproti trgovskega središča bo očitno pospravila Snaga na račun vseh ljubljanskih davkoplačevalcev. Inšpeksijsko odločbo je dobila že konec preteklega leta, vendar smetišč niso popravili, ker je zanje zmanjkalo denarja (MOL je lani za odpravljanje črnih odlagališč namenila 70 mili-

jonov tolarjev, letos pa 100). Inšpektorji ne najdejo povzročiteljev, čeprav je na smetiščih kup zabojčkov za sadje z navedbami podjetij, denimo Pareas Argentinas, za katere v Sloveniji ni veliko uvoznikov, pa tudi velike posušene palme. Na inšpektoratu za okolje in prostor vedno znova ponavljajo-

V POSMEH OPOZORILOM – Prepoved odlaganja odpadkov na največjem mokrišču v osrednji Sloveniji in bodočem krajinskemu parku nekaterih ni bil najmanj ne gane. Odpadke, ki so jih vreteno ponoči odvrgli ob tabli in barjanskem kanalu, bi namreč lahko brezplačno oddali v zbirnem centru Snage le na nekaj kilometrov oddaljenem odlagališču Barje.

Foto Igor Zarišnik

V ROGU SE NE OPIJAMO IN NE DROGIRAMO! – Strah okoliških stanovalcev, da bi ob tovarni zrasla nova Metelkova, ni upravičen, saj bo prostor namenjen produkciji, večernih prireditev ne predvidevamo, pravi Saša Spačal, ki zavrača tudi predsodke, da bi vse zlo tega sveta izhajalo ravno z Metelkove.

Vprašalnik Ljubljanolisa: Saša Spačal

»Naredite že kaj s to praznino!«

LJUBLJANA – Smo v središču mesta dobili novi skvot in bo občina nove uporabnike tovarne Rog pustila pri miru le zaradi bližajočih se lokalnih volitev, se od preteklega tedna sprašujejo predvsem okoliški prebivalci. Uporabniki prisegajo, da niso skvoterji, v tovarni pa bodo le začasno. To pomeni, da se morajo na občini najprej odločiti, kaj bodo storili z zapuščenimi prostori, pravi Saša Spačal, začasna uporabnica Roga, sociologinja in japonologinja. Je tudi aktivistka, ampak le pogojno. »Naš aktivizem aktivira. Predvsem je opozicija pasivnosti,« pojasnjuje. Kot ugotavlja, se družba iz te lenotnosti že prebuja. Če to ne bi držalo, Roga najbrž ne bi mogli preživeti.

Kaj ste v Rogu postorili v dveh tednih, česar občini ni uspelo v zadnjih petnajstih letih?

Organizirali smo se tako, da ljudje prostor tudi v resnici uporabljajo. Občina pa je spregledala eno od najbolj elitnih lokacij v mestu.

Roga najbrž niste izbrali naključno?

Idealen je zaradi strukture. Odprtih prostorov ne želimo pregrajevati, ker mora delovanje skupnosti ostati vidno. Le tako nastane presežek v kulturni produkciji. Prostore ste zasedli začasno, da bi jih še legalno, potrebujete dovoljenje občine. Boste v tovarni vztrajali, tudi če pogajanja z občino ne bodo uspešna?

Odločili smo se za dogovarjanje, pri tem bomo tudi vztrajali. Če bomo prišli do 'točke nič', se bo morda našla druga vrzel v mestu. Prizadevamo si, da bi lahko posameznik za vsak neuporabljen prostor oddal vlogo in ga uporabljal, dokler ga lastnik ne bi želel nazaj.

Pobuda spominja na simbolično oddajanje prostorov v Izoli.

Tudi. Drugi zgled izhaja iz (anti)skvoterske kulture na Nizozemskem. Če lastniki prostora ne uporabljajo, ga s posredovanjem združenja za minimalno najemnino oddajo tistemu, ki ga potrebuje.

Poskušate predstavnik občine prepričati, da mesto brez vas ne bi moglo preživeti?

Mesto nas seveda potrebuje. Če bi v Rog prišli pred petimi leti, bi bil bolje ohranjen in bi ga bilo lažje vzdrževati. Vsaj ne bi pokradli vse električne napeljave.

Ste ob vselitvi koga spodili stran?

Po plastenkah in svečah, zbranih na kup, predvidevamo, da so tam kdaj tudi popivali. Med bolj nenavadne obiske štejemo prihod moškega s spuščenimi hlačami.

Lani ste s skupino Temp zasedli park za filozofsko fakulteto. T. i. degradirani prostori v mestu se ponujajo kot izhodišče za teoretski razmislek. Kako še udejanjate teorijo?

Z delovanjem: greš in poskušaš, potem pa opazuješ, kako se mimoidoči odzivajo. Ne zanima nas le

teorija, ampak delovanje. Teorija nastaja sproti, z učenjem in pridobivanjem izkušni poskušamo aktivizirati prostore.

Kaj ste se naučili od tega projekta?

Samoorganizacija in solidarnost sta še mogoči, kljub neoliberalnemu duhu današnjega časa. Prostor je viden šele s konkretnim delovanjem. V tem prehodnem parku se do takrat ni nihče ustavljal. Da obstaja, so ugotovili tudi sosedje, ki so zvečer klicali, naj utišamo glasbo. Nekaj mesecev pozneje so tlakovali pot. Še vedno se sprašujemo, ali je bila to posledica naše pobude. Tudi če ni bila, se je vsaj nekaj zgodilo.

Na pogovorih v škvuc pred enim mesecem ste ocenili, da je 15 odstotkov zazidanih prostorov v Stari Ljubljani uradno praznih ...

Izpraznjeni so lokali in stanovanjske stavbe, ki so jih lastniki dobili z denacionalizacijo in jih ne morejo vzdrževati. Seveda pa uporabnikov ne manjka.

Govoriva o brezdomcih?

In narkomanih.

Ste izračunali, koliko prostora je v občinski lasti?

Ne vemo. Ravno v tem času je občina prodajala nekaj svoje lastnine. Zanimivo je, da se je v tem mesecu zaprlo veliko gostinskih lokalov in trgovin. Celo Fraga je bila med njimi.

Tovarna Rog verjetno ni edino prizorišče, od koder bi se lahko opozarjali na neustrezno rabo javnega prostora?

Trenutno nimamo časa za razmislek o tem. Želimo oživiti prostor, dokler se občina ne odloči, kaj bo z njim, nato gremo stran. Ampak, naredite že kaj s to praznino!

Če ugotavljamo, da Stara Ljubljana postaja mesto duhov, komu pripisati krivdo?

Občina ima urbanistični urad, ta bi se z urbanizmom tudi moral ukvarjati.

Ali občini pripisujete tudi vlogo odrešitelja?

Zgoditvijo. Včasih že malenkosti spodbudijo ljudi, da se ne preselijo na obrobje mesta. V mislih imam nižje najemnine, urejen parkirni režim, storitvene dejavnosti.

Kaj presežnega ponuja BTC, da se tja ob petkih zvečer »uvozijo« množice zurerjev?

Vse je na dosegu roke, kino, lokali in parkirišča. To potrošnik potrebuje.

Lahko Ljubljancem namignete, kje v središču mesta bodo zagotovili prijeten prostor za zabavo?

Morda na Metelkovi, ki pa se podobno kot BTC predstavljata kot mesto. Odvisno pa je, v čem želi obiskovalec uživati. Po komercialno kulturo ne bo šel na Metelkovo.

Če je vaš princip delovanja zamišljen kot kritika komercializacije, ste morda razmišljali, da bi se zažrli v njeno jedro, denimo v trgovinski center?

Imajo na voljo prazen prostor? Najbrž ne, ker vse oddajajo. **MAJA ČAKARIC**

Vrtca na Prešernovi (še) ni treba vrniti

Sodišče ugodilo pritožbi mesta

Starši zahtevajo izdelavo načrta za preselitev vseh otrok na nadomestno lokacijo

LJUBLJANA – Usoda vrtca med ambasadami na Prešernovi 29, za katerega so na mestni upravi predvideli, da ga bodo jeseni zaprli, otroke pa v skupinah prerazporedili v druge vrtce, še ni povsem jasna. Izvedelo se je namreč, da je višje sodišče pred kratkim ugodilo pritožbi, s katero je Mestna občina Ljubljana (MOL) nasprotovala odločitvi sodišča prve stopnje o vrnitvi objekta denacionalizacijskima upravičenkama v naravi in zadevo vrnilo na prvo stopnjo v ponovno odločanje z jasnimi napotili, naj upoštevalo argumente MOL.

To pomeni, da mestni svetniki na 29. redni seji skoraj zagotovo ne bodo razpravljali o predlogu sklepa o poravnavi in izplačilu odškodnine upravičenkama, kar je na včerajšnji tiskovni konferenci potrdila tudi županja **Danica Simšič**. Predlog oddelka za nepremičnine o poravnavi se ji še vedno ne zdi sporen, saj za sklep višjega sodišča – prešli so ga 29. marca, obravnava pa je bila 12. februarja – niso vedeli. Vprašanje, zakaj se je uprava zavzela za poravnavo, čeprav je bila vložena pritožba, tako ostaja brez odgovora.

Nenaden preobrat v postopku kljub vsemu pritruje staršem in drugim, ki so upravi očitali, da so vrtnitev vrtca prejudicirali in da se na njegovo zaprtje niso ustrezno pripravili, čeprav postopek traja že 13 let. Predlog o poravnavi je, kot je znano, neprijetno odjeknil v javnosti, saj so ga uvrstili na sejo mestnega sveta nepričakovano, ne da bi prikazali tudi njene praktične posledice. Za to namero namreč niso vedeli niti vodstvo vrtca niti starši otrok. To enoto zdaj obiskuje 198 otrok, vrtce ima tudi 90 evidenčnih vpisov za jesen.

Predstavniki staršev so na včerajšnjem sestanku z načelnico mestnega oddelka za predšolsko vzgojo izobraževanje in šport Nada Pavšer zahtevali, kar bi moralo biti narejeno že zdavnaj: da oddelk do 1. septembra pripravi načrt preselitve otrok iz enote na Prešernovi 29 in na Puharjevi (ki je tudi v denacionalizaciji) na novo lokacijo v središču mesta. Pričakujejo tudi predloge za kratkoročne rešitve, če bi se postopka na hitro

končala neugodno za MOL, in možnost, da dajejo pripombe.

Starši, ki načeloma ne nasprotujejo vračanju objekta, so v vseh treh vrtečkih enotah v ponedeljek začeli zbirati podpise za petico, v kateri zahtevajo boljšo obveščenost in nadomestni objekt. »Naša zgodba ni finančna in denacionalizacijska, temveč povsem človeška. Pravico imamo pravočasno izvedeti, kje bodo naši otroci jeseni, otroci pa imajo pravico ostati skupaj z vzgojiteljicami in svojo skupino otrok v nadomestnem objektu. Če takega nadomestnega objekta MOL ni uspelo najti, še nima pravice z otroki ravnati kot s pticami selivkami,« so med drugim zapisali v peticiji (po neuradnih podatkih so jo že prvi dan podpisali skoraj vsi starši).

Ne glede na sklep višjega sodišča bodo akcijo zbiranja podpisov nadaljevali, saj zgodba še ni končana. »Potrebe po predšolskem varstvu za otroke v središču mesta, blizu državnih služb, so velike,« poudarja predstavnica sveta staršev vrtca **Milena Stefanovič Kajzer**.

Načelnica mestnega oddelka **Nada Pavšer** je pred kratkim izjavila, da bodo o novem vrtcu v središču mesta razmišljali, če bodo tako pokazali demografski podatki. Višje sodišče pa je v sklepu med drugim zapisalo, da v celoti soglašajo s stališčem MOL, da bi kot nadomestna lokacija za vrtce prišla v poštev le lokacija blizu sedanje in da okoliščine glede stalnega prebivališča otrok ne morejo vplivati na odločitev.

NEVENKA ŽOLNIR

NA KRATKO

Vikend argentinskega ritma

LJUBLJANA – V četrtek bodo lahko plesni navdušenci naredili prve korake na drugem mednarodnem festivalu tanga, ki ga bodo vodili številni tuji mojstri. Organizatorji Klub Tango Argentino v dvorani Grand hotela Union napoveduje še vrsto spremljevalnih dogodkov. Tako kot lani tudi letos pričakujejo nekaj sto udeležencev. Približno polovica bo domačih plesalcev, preostali pa so se prijavili iz Italije, Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Grčije in drugod. Prireditvev je namenjena tako tistim, ki se šele želijo spoznati s tem izrazom kot že navdušenim »tangerosom.« Pripravili smo več kot 40 delavnic za plesalce, tečaje za začetnike, predstavo Noč tanga, fotografsko razstavo, brezplačno Tango kavarno in štiri velike milonge – plesne večere,« je našela **Janja Frank**, predsednica Tango festivala. Udeležence bodo poučevali štirje svetovno priznani pari iz Buenos Airesa. Osvaldo Zotto in Lorena Ermocida veljata za par, ki je ponesel tango v svet. Med drugim sta spremljala Julia Iglesiasia na koncertni turneji, nastopala za predsednike in kralje; Osvaldo in Coca Cartery sta pri 67 letih osvojila naslov najboljših na svetu; Julio Balmaceda in Corina de la Rosa ter Pablo Ojeda in Beatriz Romero so priljubljeni gosti festivalov po Evropi, Aziji in ZDA. Na svoj račun bodo prišli tudi ljubitelji argentinske glasbe. **B. H.**

POGREBI

ŽALE: Na ljubljanskih žalah bodo v sredo, 5. aprila, pokopali 74-letno upokojenko **Marijo Lamberger** (ob 11. uri), 57-letno upokojenko **Marijo Kralj** in 64-letnega upokojenca **Franca Kralja** (ob 14. uri), 89-letnega upokojenca **Draga Učakarja** (ob 15. uri), 58-letno upokojenko **Sonjo Gorišek** (ob 16. uri) in 83-letnega upokojenca **Vinka Zupančiča** (ob 17. uri). **VIČ:** Na viškem pokopališču se bodo poslovili od 98-letnega upokojenca **Antona Jandla** (ob 12. uri). **J. S.**